Gemeente Albrandswaard

De Maatschappelijke Adviesraad Albrandswaard
T.a.v. de heer N. Bom
Amethysthof 32
3162 RB Rhoon

Uw brief van:	14 augustus 2014	Ons kenmerk:	78083
Uw kenmerk:		Contact:	I. Jager
Bijlage(n):		Doorkiesnummer:	
		E-mailadres:	I.Jager@ridderkerk.nl
		Datum:	21 oktober 2014

Betreft: Reactie college op adviezen MAA beleidsplan wmo verordening

Geachte adviesraad,

U heeft het college een advies doen toekomen betreffende het concept beleidsplan-Wmo en de concept-verordening- Wmo. Daarnaast heeft u separaat advies gegeven over de nieuwe compensatieregeling chronisch zieken en gehandicapten. Wij danken u hartelijk voor uw advies. Hieronder geven wij u puntsgewijs een reactie op de adviezen.

<u>Beleidsplan en verordening</u>

1. U maakt zich zorgen om de vertaling van beleid naar beleidsregels en de uitvoering. De kanteling speelt al sinds 2009 maar is in de praktijk nooit goed tot stand gekomen. Zijn de WMO-professionals voldoende gebrainwashed en getraind? Feedback uit de achterban geeft aan dat het met het keukengesprek bij de huishoudelijke hulp nog lang niet goed gaat.

   Het proces van de kanteling is in 2011 ingebed in het project decentralisatie AWBZ/Wmo. Doordat het landelijke proces telkens opschoof, is de kanteling meegenomen in de ontwikkelingen. De visie op de kanteling is in de uitgangspuntennota AWBZ Wmo 2.0 vastgelegd. De Wmo-professionals zijn inmiddels getraind in het voeren van het keukentafelgesprek. Het komende half jaar zullen zij getraind worden betreffende kennis over de nieuwe doelgroepen die bij de gemeente zullen aankloppen.

2. U geeft aan dat over de beschikbaarheid van laagdrempelige algemene (welzijns)voorzieningen en dagopvang voor ouderen en mensen met een ggz beperking heel optimistisch wordt gesproken, maar de crux zit hem in de invulling in de praktijk. De MAA is pessimistischer maar onderschrijven het beleid om dit ook in de toekomst beschikbaar te houden voor hen die het nodig hebben. Denk in dit verband ook aan eenzaamheidsbestrijding.

   De gemeente gaat te werk vanuit een positieve insteek. Er zal op 1 januari 2015 een solide basis staan. Voor cliënten die vanuit de AWBZ bij de gemeente aankloppen is voldoende aanbod voorhanden. Hiervoor zijn wij vanaf het begin met toenemende frequentie in overleg met zorgaanbieders, SWA en de MAA. In het kader van bestuurlijk contracteren sluiten wij voor 1 januari contracten af. Daarnaast blijven we ook in 2015 zoeken naar innovatieve oplossingen en goede ideeën.

Betreft: Reactie college op adviezen MAA beleidsplan wmo verordening

3. U geeft aan dat er financiële grenzen zullen zijn aan de keuzevrijheid voor zorg en ondersteuning die past bij de eigen levensovertuiging, dit is mogelijk niet te vermijden. Het beroemde keukengesprek kan hier wellicht helpen.

   Door te kiezen voor bestuurlijk contracteren is de keuzevrijheid gemaximaliseerd. Het persoonsbonden budget is een mogelijkheid waar dit niet voldoende is. Het vervoer naar verder weg gelegen dagbesteding blijft een bottleneck. Mogelijk dat vrijwilligers uit eigen kring hier een oplossing kunnen bieden, als het pgb niet voldoende is.

4. De interactie met de Participatiewet, en wat dit kan betekenen voor de beschikbaarheid van vrijwilligers voor WMO-gerelateerde activiteiten, blijft voor u een punt van aandacht. Over de voorgenomen aanpak van de Participatiewet in Albrandswaard heeft u het college een apart advies gestuurd. De zo gewenste toename van geschikte vrijwilligers zal niet met sprongen toenemen en de WMO-issues gaan vaak verder dan een klus in huis of tuin.

   Zorgaanbieders werven zelf ook vrijwilligers, waarbij zij rekening houden met de beperkingen van de doelgroep. Het vrijwilligersbeleid is een speerpunt in het collegeprogramma. In co-creatie met maatschappelijke organisatie wordt vrijwilligerswerk ontwikkeld. Hierin zal uw zorg worden meegenomen.

5. Over de aanpak van huiselijk geweld en de nieuw te vormen bovenregionale Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) heeft u ons al eerder uitgesproken tijdens de discussie over de Jeugdwet. De coördinatie tussen AMHK, sociale teams, politie en gemeente is van cruciaal belang. Laat a.u.b. in de transitieperiode niemand tussen wal en schip vallen.

   Het college werkt aan de coördinatie van genoemde organisaties. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

6. U snapt de overwegingen die moeten leiden tot beheersbare kosten voor het vervoer naar dagbesteding die onder de WMO gaat vallen. Zodra een mogelijkheid zich voordoet kan o.i. gezocht worden naar een (1) aanbieder voor dit type vervoer en leerlingenvervoer. De oplossing die "Argos Mobiel" biedt past hier wellicht ook voor een stukje in.

   Zodra het contractueel mogelijk is neemt het college een besluit over het combineren van Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en het vervoer naar de dagbesteding. Argos is betrokken bij de werkgroep die kijkt naar het vervoer naar de dagbesteding.

7. De tekst in het beleidsplan over beschermd wonen is nogal vrijblijvend. Hoewel hiervoor een overgangsperiode is voorzien, is waakzaamheid op zijn plek.

   Cliënten die beschermd wonen, worden geen cliënt van de gemeente Albrandswaard. Het bieden van beschermd wonen is een taak die wordt opgedragen aan de centrumgemeente Rotterdam. Dit beperkt de beleidsvrijheid van de gemeente Albrandswaard. Er vind sinds kort overleg plaats met de gemeente Rotterdam over de invulling. De gemeente houdt de vinger aan de pols.

8. Als MAA wilt u graag meewerken aan de opzet van een klantervaringsevaluatie van Wmo-cliënten. Een evaluatie die een landelijke vergelijking oplevert klinkt aantrekkelijk. Echter in de praktijk levert dit type evaluatie altijd(?) een score op tussen de 6.8 en 7,8. Het meten van de

uitvoering en het professionele gedrag van de mensen op de werkvloer blijft daarbij meestal onderbelicht.

De MAA wordt betrokken bij het opstellen en uitvoeren van een klantervaringsonderzoek. Een kwalitatieve insteek staat hierbij voorop. Zodra duidelijk is aan welke eisen het klantervaringsonderzoek moet voldoen, komt het college hierop terug.

9. U bent verontrust, dat teveel wordt uitgegaan van bezuinigen en dat dit helaas ook tot uitdrukking komt in het concept beleidsplan. Naar onze mening wil de gemeente teveel sturen in de richting van algemene voorzieningen en “strenger indiceren”. Wij willen benadrukken dat dit absoluut niet de weg is die bewandeld moet worden in het kader van de Kanteling en in het kader van maatwerk. De gemeente wil een beweging van zorg naar welzijn en dat is een mooi principe, maar dat bereik je niet door strenger indiceren en het vervangen van individuele voorzieningen (of zoals dat tegenwoordig heet: maatwerkvoorzieningen) door algemene voorzieningen. Het leveren van maatwerk moet altijd voorop staan en dat blijkt in de praktijk nog steeds moeilijk genoeg.

   Het indicatieproces zal te allen tijde voldoen aan de wettelijke kaders. De kaders veranderen vanaf 2015. Voor degene die bekend zijn met de bestaande regels en/of in de overgangsregeling vallen kan dat als strenger worden ervaren. Dit vereist een zorgvuldige communicatie tijdens het gesprek met de cliënt.

10. Uw opmerking aan te geven hoe de privacy c.q. beveiliging van klantgegevens gewaarborgd wordt als er veel organisaties gebruik van (moeten) maken is verwerkt in het beleidsplan.
    Aan de cliënt wordt altijd (schriftelijk) gevraagd of hun gegevens mogen worden uitgewisseld. Hierbij wordt uitgegaan van het “need to know” principe. Gegevens worden gedeeld met de mensen die de gegevens nodig hebben om de cliënt te helpen.

11. Voor MEE is een duidelijke rol toebedacht voor de cliëntondersteuning. Geef aan in welke vorm en met welke deskundigheid MEE beschikbaar is in de gemeente Albrandswaard en hoe MEE gefinancierd wordt.

    MEE is bij uitstek deskundig betreffende cliëntondersteuning voor inwoners met een beperking. Onder het AWBZ regiem heeft MEE zich jaren van deze wettelijke taak gekweten. MEE wordt vanaf 2015 gedurende twee jaar gesubsidieerd. In de komende twee jaar wordt gekeken naar een integrale cliëntondersteuning. Hierbij wordt de samenhang in de inzet van SWA, het maatschappelijk werk en MEE bezien. De tekst in het beleidsplan wordt aangepast.

12. U vraagt nadere uitleg over de samenstelling van het expertpanel en wat de functie is van dit panel.

    Dit is een database met deskundige burgers. Het expertpanel is informeel en bestaat uit inwoners van de gemeente die uit hoofde van hun werkervaring zo nu en dan geraadpleegd worden om mee te denken. Zij geven geen ongevraagd advies, alleen als de gemeente dit vraagt.

13. Bij inloop en ontmoeting wordt gesteld dat er voor inwoners met eenzaamheidsproblemen een breed verenigingsleven is en dat er wijkaccomodaties met dagopvang in de buurt zijn. O.i. zijn die

accomodaties er lang niet overal en die zouden er dan wel moeten komen. Bovendien is het de vraag of het feit dat er een breed verenigingsleven en wijkaccomodaties bestaan een oplossing is voor mensen met eenzaamheidsproblemen. Belangrijk is om het beleid erop te richten dat deze mensen bereikt worden zodat ze eventueel gaan deelnemen aan activiteiten.
Daarnaast wordt gesteld bij Mantelzorgondersteuning en respijtzorg dat de gemeente in beeld wil krijgen wat de mantelzorger belangrijk vindt. Geef aan hoe dit aangepakt wordt.

Minder eenzaamheid onder ouderen en meer inzet van vrijwilligers en mantelzorgers is een belangrijk speerpunt in het collegeprogramma.

14. Onder Huishoudelijke hulp geeft de gemeente aan "uit te gaan van het te behalen resultaat (bijv. een schoon en leefbaar huis) en niet van de inzet van uren zorg". U zegt dat dit te bereiken resultaat leiden tot een noodzakelijke hoeveelheid inzet van zorg in uren. Het is dus de vraag in hoeverre dit nu zo anders is.

    Het benodigde aantal uren kan per cliënt verschillen, om hetzelfde resultaat "een schoon huis" te bereiken.

15. Op blz. 14 wordt een casus beschreven waarin w*ordt gesteld dat eventuele woningaanpassingen voor eigen rekening komen. De grote vraag is of iemand in een dergelijke situatie wel in staat is om dit te bekostigen en zo niet, is de vraag hoe dit zich verhoudt tot de stelling dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving en dus zelfredzaam moet kunnen blijven.*

    De casus betreft een cliënt die valt onder de Wet langdurige zorg. De casus laat zien dat de Wmo en de Wlz elkaar raken. Op blz. 21 van de Memorie van Toelichting van de Wlz: "Meerderjarigen hebben in de Wlz geen recht op woningaanpassingen of verhuizingen. ndien zij hun woning aan wensen te passen om thuis te kunnen blijven wonen terwijl zij Wlz-zorg ontvangen, komen de kosten daarvan voor eigen rekening. Ook in de AWBZ zijn woningaanpassingen geen recht. Gemeenten dragen niet de verantwoordelijkheid voor woningaanpassingen voor mensen met een Wlz-indicatie."

    Het college wil bij het minimabeleid bezien of het mogelijk is in bijzonder urgente gevallen bijzondere bijstand als lening te verstrekken. Vaak kan ook binnen het sociale netwerk gezocht worden naar oplossingen en zijn mensen bereid een helpende hand te bieden.

16. U vraag om uitleg waarom er gestuurd moet worden op tijdelijkheid van het arrangement met behoud van kwaliteit. In veel gevallen zal er sprake zijn van definitieve of zelfs verergerende problemen. Essentieel is dat er maatwerk geleverd wordt en "sturen op tijdelijkheid" past daar niet bij.

    Bedankt dat u ons erop wijst, dat de toelichting niet duidelijk is. Het beleidsplan passen we hierop aan. Maatwerk betekent dat cliënten begeleid worden richting volledige zelfredzaamheid. Het uitgangspunt is dat we kijken naar wat een cliënt wel kan en niet naar wat hij niet kan. Het college waakt er voor dat trajecten niet langer te laten duren dan nodig is. Dat laat onverlet dat er ook situaties zijn waarbij sprake is van levenslang durende beperkingen of verslechtering, waarbij langer durende arrangementen nodig zijn. Het kan soms voldoende zijn de vinger aan de pols te

houden. Ook is door de inzet van vrijwilligers of het eigen netwerk soms geen of weinig begeleiding nodig. Dan kan een arrangement ook stoppen of afgeschaald worden.

17. In de Verordening, onder punt 6, wordt gesteld dat gemeenten eraan **kunnen** meewerken dat personen uit het sociale netwerk van de cliënt uit het pgb kunnen worden betaald. Verder **kan** de gemeente bepalen dat bemiddelingsbureaus niet meer met een pgb mogen worden betaald. Dit is wat algemeen: geef expliciet aan wat het beleid op dit punt is van de gemeente Albrandswaard.

    Het college streeft ernaar een pgb-tarief te bepalen voor niet-professionals om bepaalde taken uit te voeren die doelmatiger door mantelzorgers kunnen worden uitgevoerd. Als de raad de verordening heeft vastgesteld, zal het college hiervoor beleidsregels opstellen.

18. In Bijlage 1 staat onder “Het plan is erop gericht dat: In plaats van de formulering “zich op eigen kracht te **handhaven**”, zouden wij liever zien “op eigen kracht te **participeren**”.

    Deze tekst is letterlijk overgenomen uit de wet (artikel 2.1.2 lid 3), maar voor het college staat participeren voorop.

<u>Nieuwe compensatieregeling chronisch zieken en gehandicapten</u>

1. “Wanneer een gemeente geen gebruik maakt van haar bevoegdheid tot WMO-compensatie moet zij dat in het WMO-beleidsplan en in de verordening motiveren. Als ze wel gebruik maakt, moet ze de keuze motiveren.”

   De keuze voor de optie van de collectieve zorgverzekering, en daarmee voor het onderbrengen onder het minimabeleid, wordt door de gemeente onderbouwt in het beleidsplan. Aangezien gekozen wordt voor de collectieve zorgverzekering valt de uitwerking valt dan onder het minimabeleid. De tekst in het beleidsplan is aangepast.

2. “In de samenvatting van de opties voor gericht maatwerk wordt de mate van gerichte compensatie door de gemeente gezien als “hoog”. De MAA is het daar niet mee eens, de compensatie is alleen hoog voor degenen die het aandurven om over te stappen.”

   De gerichte compensatie bestaat niet uit de premiekorting, maar uit het aanvullende pakket in de verzekering dat gericht is op de behoefte van chronisch zieken en gehandicapten. De zogeheten directe meerkosten vallen daar veelal onder, uitzonderingen daargelaten. Zogeheten “indirecte of verborgen” meerkosten vallen daar in sommige gevallen wellicht niet onder.

   Als de gemeente binnen het minimabeleid hiervoor kiest, zou een beroep gedaan kunnen worden op de bijzondere bijstand. Dit valt buiten het bestek van het Wmo-beleidsplan.

   Met betrekking tot de zogeheten “lock-in”; v oor de collectieve zorgverzekering minima (CZM) geldt een acceptatie ongeacht aard en zwaarte van de beperking. Indien een burger later van verzekeraar wil wisselen kan het inderdaad zo zijn dat men elders niet geaccepteerd wordt in een aanvullende verzekering. Met de optie voor de collectieve verzekering heeft de burger wel

degelijk een extra keuze. Het is echter aan de burger om de keuze te maken voor een aanvullende verzekering.

3. Erken dat de oplossing via een aanvullende verzekering in de CZM slechts een deel van de betrokken burgers van Albrandswaard zal helpen.

   Dat erkennen we als gemeente zeker. Gezien het beperkte budget moeten er echter scherpe keuzes worden gemaakt.

4. Bied de (uitbreiding van) de collectieve zorgverzekering aan als optie, maar zoek tevens naar een alternatief tot compensatie van onverzekerbare meerkosten via de Wmo.

   Het zoeken en bieden van een alternatief van zogeheten onverzekerde indirecte meerkosten is aan de orde. Het is echter logischer om dit binnen de bijzondere bijstand te organiseren dan binnen de Wmo aangezien de CZM eveneens binnen het minimabeleid valt. Er is nader onderzoek nodig om te bezien wat de mogelijkheden zijn. Dit valt buiten het bestek van het Wmo-beleidsplan.

5. Stel de CZM open voor burgers die tot 130% van het sociaal minimum verdienen. Dit sluit dan aan bij de bestaande CZM voor de minima. Toelaten van alle chronisch zieken en gehandicapten tot deze regeling is uiteraard een mogelijkheid.

   CZM zal open staan voor burgers met een inkomen tot 130% van het minimum. Het toelaten van alle burgers die chronisch ziek en gehandicapt zijn is een mogelijkheid, mits dit binnen het budget haalbaar is.

6. Maak duidelijke beleidsregels voor wie in aanmerking komt voor de compensatie van de meerkosten en of men met forfaitaire bedragen wil werken of dat individuele declaraties tot de mogelijkheid behoren, hetzij via de WMO of de bijzondere bijstand.

   Compensatie van de meerkosten valt onder de CZM. Voor de meerkosten die onverzekerd zijn kan (mogelijk) een beroep worden gedaan op de Bijzondere bijstand. Hiervoor zullen bij het minimabeleid aanvullende beleidsregels worden gemaakt.

   Een aparte of aanvullende forfaitaire regeling of een individuele tegemoetkoming kan leiden tot budgettaire onbeheersbaarheid en hoge uitvoeringskosten wat gezien het beperkte budget onwenselijk is.

7. Breng bij een (nieuwe) Wmo-aanvraag tijdens het “keukentafelgesprek” zorgvuldig de inkomenspositie van mensen in kaart en de noodzaak voor ondersteuning. Zorg voor individueel maatwerk.

Indien relevant voor de ondersteuningsvraag wordt de inkomenspositie van de aanvrager geïnventariseerd.
Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Albrandswaard,

de secretaris, de burgemeester,

dhr. Hans Cats drs. Hans-Christoph Wagner